

Foreløbig liste over fuglene på Læsø

Af

HANS JOHANSEN

(With a Summary in English: Preliminary List of the Birds of the Island Læsø).

Læsø med sin afsides beliggenhed har kun forholdsvis sjældent haft besøg af ornithologer. Dens fuglefauna er derfor ringe kendt, og i faglitteraturen finder man kun meget få oplysninger. Man ved, at der findes visse arter, som ikke eller kun meget sjældent yngler andre steder i Danmark, og omvendt, at der mangler en del arter, som ellers er almindelige i landet. Desuden ved man, at der går et stort fugletræk fra og til Skandinavien over øen. Men enkeltheder om udbredelsen og trækforholdene og selve artsbestanden var endnu næsten ukendt.

Da jeg nu er fast bosat på øen, har jeg sat mig den opgave at udfylde denne mangel på ornithologisk kendskab til Læsø. Jeg påtænker et større arbejde med fyldige oplysninger om bestanden, muligvis en fuld optælling af ynglende par, en beskrivelse af yngleforholdene for alle øens arter og en detaljeret redegørelse for trækforholdene på de forskellige årstider. Det er et stort arbejde, som kræver mange års iagttagelse. Det kan faktisk kun klares af én mand med hjælp fra alle fugleinteresserede, der besøger øen for længere eller kortere tid. Jeg vil derfor bede alle, der har interesse i sagen, at gøre mig delagtig i deres iagttagelser fra Læsø, hvadenten det bliver i privat korrespondance eller som publikationer i „Feltornithologen“ eller „D. O. F. T.“.

For at hjælpe de fugleinteresserede med at orientere sig om de fuglearter, der findes på øen, og om disses faunistiske kategorier publicerer jeg nedenstående „foreløbige“ liste. Den er naturligvis ufuldstændig, og der er sikkert fejl i den, men det er jo netop meningen, at disse

skal rettes. Listen er hovedsagelig et resultat af godt 12 års besøg på øen, oftest sammen med konservator HARRY MADSEN. Jeg har også fået mange oplysninger, som velvilligst blev overladt mig af de fleste ornithologer, der i den senere tid har besøgt øen. Jeg henviser her til min lille artikel i „Feltornithologen“: Fuglelaboratoriet på Læsø.

Til sidst et par praktiske bemærkninger: 1) Jeg har ikke forsynet de latinske navne med racebetegnelse, da der endnu ikke er udført systematiske undersøgelser for Læsø, og desuden drejer det sig ofte om fugle på træk. 2) Jeg har ikke opgivet detaljer om forekomsten, om træktiderne, om litteraturen etc., da det jo er forbeholdt videre studium. 3) Måske har jeg undertiden lidt „ukritisk“ medtaget iagttagelser, der ikke er absolut sikre, men jeg mener, det hele skal med i en „foreløbig“ liste; senere vil det vise sig, hvad der er rigtigt og hvad der ikke er. 4) Hvis det drejer sig om oplysninger af særlig interesse, har jeg anført navnet på iagttageren.

R ø d s t r u b e t L o m (*Gavia stellata*).
Regelmæssig trækgæst; truffet enkeltvis på alle andre årstider.

S o r t s t r u b e t L o m (*Gavia arctica*).
Regelmæssig, men fåtallig trækgæst; også truffet på andre årstider.

I s l o m (*Gavia immer*)
Tilfældig gæst i farvandene omkring Læsø.

H v i d n æ b b e t L o m (*Gavia adamsii*)
Sjælden gæst om efteråret.

Lille Lappedykker (*Podiceps ruficollis*)

Sv. WILLADSEN NIELSEN (*in litt.*) meddeler, at han har fundet en rede med 4 æg sidst i maj 1953 ca. 4 km NV for Vesterø Kirke. Ellers ikke truffet på Læsø.

Sorthalset Lappedykker (*Podiceps nigricollis*)

Den 22. august 1963 iagttaget 7 eksemplarer nær Holtemmen (JOH.).

Gråstrubet Lappedykker (*Podiceps griseigena*)

Hørt af G. SCHMIDT (Kiel) den 3. juni 1963 nær Højsande-Søen. Øjensynlig trækfugt.

Mallebuk (*Fulmarus glacialis*)

Gæst i farvandene omkring Læsø. Den 21. september 1962 set ved Bovet på Læsøs østside (JOH.).

Stor Stormsvaler (*Oceanodroma leucorhoa*)

Om efteråret og vinteren uden for Læsøs kyster. Desuden iagttaget den 25. juni 1963 nord for Danzigmand (JOH.).

Sule (*Morus bassanus*)

Ikke sjælden om efteråret i farvandene nær Læsø.

Alm. Skarv (*Phalacrocorax carbo*)

Regelmæssigt og ikke sjældent om efteråret. Også truffet på andre årstider.

Fiskehejre (*Ardea cinerea*)

Ikke sjælden gæst om sommeren og efteråret. Også iagttaget om foråret.

Hvid Stork (*Ciconia ciconia*)

For ca. halvtreds år siden temmelig hyppig træk- og sommergæst. Nu ret sjældent. Iagttaget 2 eks. den 30. august 1962 (JOH.).

Krikand (*Anas crecca*)

Yngler på Læsø, men ikke særlig hyppigt. Talrigere som trækfugt.

Atlingand (*Anas querquedula*)

Øjensynlig fåtaelig ynglefugl (iagttaget parvis i juni); ynglebevis mangler.

Gråand (*Anas platyrhynchos*)

Almindelig ynglefugl. Talrig i træktiderne.

Spidsand (*Anas acuta*)

Observeret ikke sjældent i træktiderne. Har ynglet i 1894 på Nordre Rønner (OLSEN D. O.F. T. 1:44).

Pibeand (*Anas penelope*)

Talrig trækfugt, især om efteråret. Iagttaget parvis sidst i maj (NØRREVANG). Ingen ynglebevis, men ynglen er mulig. Af G. SCHMIDT (Kiel) to gange iagttaget i juli 1962.

Skeand (*Anas clypeata*)

Ynglefugl og trækfugt.

Taffeland (*Aythya ferina*)

Ikke sjældent i træktiderne. Ingen ynglebevis.

Hvidøjjet And (*Aythya nyroca*)

En gammel jæger, der kender ænderne godt, meddeler, at han for ca. 25 år siden skød et eksemplar på Knotten.

Troldand (*Aythya fuligula*)

Ikke sjældent i træktiderne og om vinteren.

Bjergand (*Aythya marila*)

Forekommer i træktiderne.

Havlit (*Clangula hyemalis*)

Vintergæst, truffet indtil maj.

Sortand (*Melanitta nigra*)

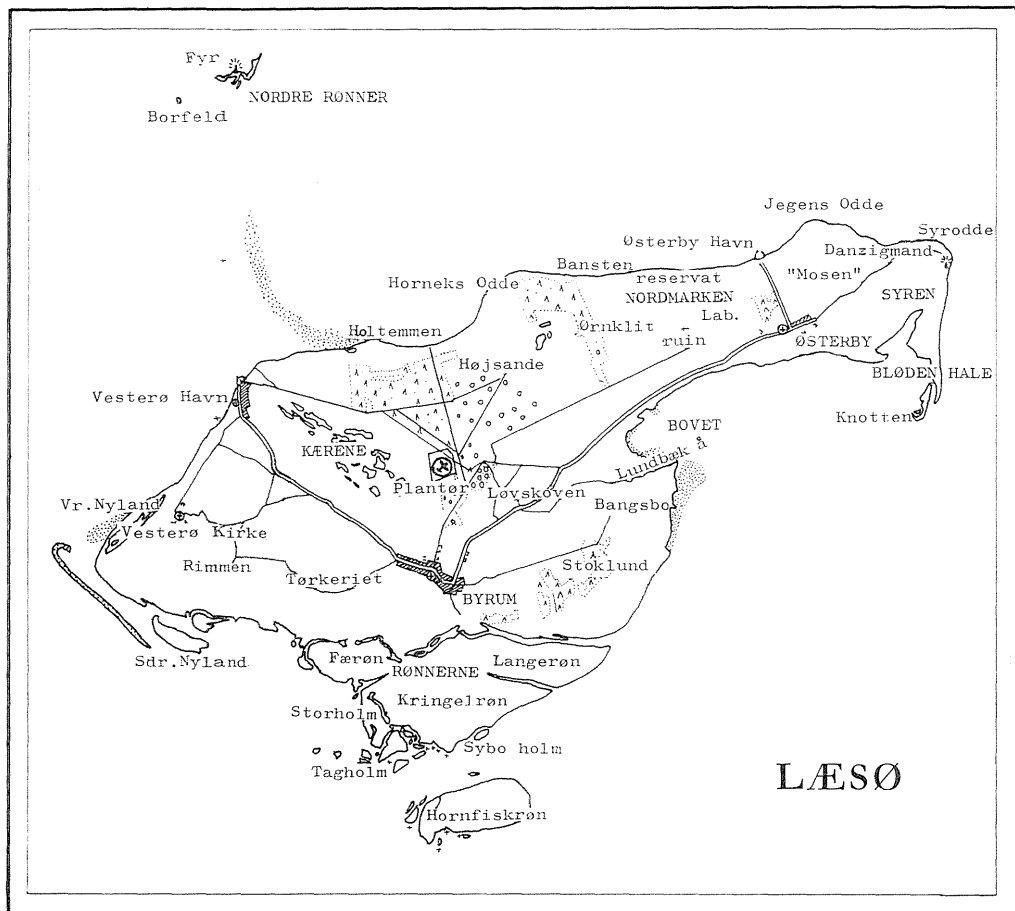
Hyppig i træktiderne og om vinteren.

Fløjlsand (*Melanitta fusca*)

Mindre talrig end den foregående i træktiderne og om vinteren.

Ederfugl (*Somateria mollissima*)

Ret almindelig ynglefugl. Talrig som træk-, sommer- og vintergæst.

Hvinand (*Bucephala clangula*)

Talrig træk- og vintergæst.

Toppet Skallesluger (*Mergus serrator*)

Almindelig ynglefugl og træk- og vintergæst.

Stor Skallesluger (*Mergus mer-ganser*)

Truffet i træktiden (J. H. POULSEN, „Feltornithologen“ 3: 51).

Gravand (*Tadorna tadorna*)

Almindelig ynglefugl. Talrig om sommeren.

Grågås (*Anser anser*)

Ikke sjældent som trækgæst. Har forsøgt at yngle på øen.

Blisgås (*Anser albifrons*)

Iagttaget i træktiden.

Sædgås (*Anser fabalis*)

Almindelig trækgæst. En enkelt iagttaget den 22. august 1963 ved Holtemmen (JOH.).

Knortegås (*Branta bernicla*)

Hyppig i træktiderne; senest truffet den 17. juni 1963 (JOH.). Også vintergæst. Såvel den mørkbugede som den lysbugede form iagttaget.

- Bramgås** (*Branta leucopsis*)
Træffes af og til i træktiden (meddelelse fra lokale jægere).
- Pibesvane** (*Cygnus bewickii*)
Skudt på Knotten (meddelt af lokale jægere). Øjensynlig sjælden trækfugt.
- Sangsvane** (*Cygnus cygnus*)
Ikke sjældent i træktiderne.
- Knopsvane** (*Cygnus olor*)
Har flere gange forsøgt at yngle på øen. Træk-, vinter- og sommergæst.
- Kongeørn** (*Aquila chrysaëtus*)
Regelmæssig trækfugt; også truffet om vinteren.
- Musvåge** (*Buteo buteo*)
Almindelig trækfugt; forekommer om sommeren, men ingen ynglebevis.
- Laddenbenet Musvåge** (*Buteo lagopus*)
Almindelig i træktiderne.
- Spurvehøg** (*Accipiter nisus*)
Temmelig fåtallig ynglefugl. Almindelig i træktiden.
- Duehøg** (*Accipiter gentilis*)
Et enkelt par har indtil 1960 ynglet i statens plantage (medd. fra plantor LERHØJ). I træktiden iagttaget sjældent (øjensynlig den nordøstlige race *buteoides*).
- Havørn** (*Haliaëtus albicilla*)
Regelmæssig træk- og vintergæst. Sjælden sommergæst.
- Hvepsevåge** (*Pernis apivorus*)
Temmelig almindelig trækfugt. Sjælden sommergæst (J. DYCK D. O. F. T. 54 : 199).
- Rørhøg** (*Circus aeruginosus*)
Sjælden trækfugt.
- Blå Kærhøg** (*Circus cyaneus*)
Ikke sjælden trækfugt, især om foråret.
- Hede høg** (*Circus pygargus*)
Fåtallig ynglefugl; hyppigere i træktiderne.
- Fiskeørn** (*Pandion haliaëtus*)
Ikke sjælden trækfugt, tiltagende i de senere år.
- Lærkefalk** (*Falco subbuteo*)
Regelmæssig trækfugt om foråret og efteråret.
- Vandrefalk** (*Falco peregrinus*)
Regelmæssig trækfugt; sjælden vintergæst.
- Dværgefalk** (*Falco columbarius*)
Hyppig i træktiderne, sjældnere om vinteren.
- Aftenfalk** (*Falco vespertinus*)
Tilfældig gæst. ♂ skudt i september 1949 (medd. fra H. REHBERG).
- Tårnfalk** (*Falco tinnunculus*)
Den hyppigste ynglende rovfugl på Læsø; almindelig trækfugt.
- Urfulg** (*Lyrurus tetrix*)
Udsat på Læsø for ca. 30 år siden, men forsvandt efter få år.
- Agerhøne** (*Perdix perdix*)
Almindelig ynglefugl, i nogle år meget talrigt.
- Vagtel** (*Coturnix coturnix*)
Sjælden trækfugt. G. SCHMIDT (Kiel) hørte to natten til den 4. juni 1963 nord for Byrum.
- Fasan** (*Phasianus colchicus*)
Nu ret hyppig.
- Trane** (*Grus grus*)
Regelmæssig, men fåtallig trækfugt.
- Jomfru trane** (*Anthropoides virgo*)
Tilfældig gæst; fire iagttaget i juli 1953 (JOH.).

Vandrikse (*Rallus aquaticus*)
Ynglefugl. I træktiderne temmelig hyppig.

Plettet Rørvagtel (*Porzana porzana*)
Øjensynlig trækgæst. Hørt af konservator HARRY MADSEN den 7. oktober 1962.

Engsnarre (*Crex crex*)
SV. WILLADSEN (*in litt.*) beretter at have hørt den flere gange midt i juni 1958 på en mark nær Byrum.

Grønbenet Rørhøne (*Gallinula chloropus*)
Ikke sjælden ynglefugl på passende lokaliteter.

Blishøne (*Fulica atra*)
Forholdsvis fåtallig ynglefugl på indsøerne.

Strandskade (*Haematopus ostralegus*)
Talrig ynglefugl nær kysterne. Trækgæst; truffet om vinteren.

Vibe (*Vanellus vanellus*)
Hyppig ynglefugl og trækgæst.

Stor Præstekrave (*Charadrius hiaticula*)
Almindelig ynglefugl og trækgæst.

Lille Præstekrave (*Charadrius dubius*)
Sjælden ynglefugl. Har i flere år ynglet på Knotten (medd. H. REHBERG).

Hvidbrystet Præstekrave (*Charadrius alexandrinus*)
Fåtallig ynglefugl. Lille koloni ved V. Nyland i 1951 (SV. WILLADSEN *in litt.*).

Hjejle (*Pluvialis apricaria*)
I gamle dage talrig ynglefugl. Sidste sikre redefund i 1946. Nu kun i træktiden (såvel den sydlige som nordlige race), hyppig om efteråret.

Strandhjejle (*Pluvialis squatarola*)
Ikke sjælden trækgæst.

Stenvender (*Arenaria interpres*)
Aftagende ynglefugl. For 1952 opgives 24 par (HJ. ØSTERGAARD CHRISTENSEN *in litt.*). I 1963 vel 10—12 par i alt. Almindelig trækgæst.

Tredækker (*Gallinago media*)
Muligvis sjælden trækgæst. Iagttaget af G. SCHMIDT (Kiel) i anden halvdel af juli 1962.

Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*)
Almindelig ynglefugl. Talrig på efterårs-træk.

Enkeltbekkasin (*Limnocryptes minimus*)
Opgives af G. SCHMIDT (Kiel) som iagttaget flere gange sidst i juli 1962.

Skovsneppe (*Scolopax rusticola*)
Ikke sjælden ynglefugl i statens plantager og i Nordmarken. Hyppig i træktiderne; truffet om vinteren.

Stor Regnspeve (*Numenius arquata*)
Fåtallig ynglefugl (i alt ca. 8—10 par). Hyppig trækgæst fra midt i juli.

Lille Regnspeve *Numenius phaeopus*)
Almindelig trækgæst, men mindre hyppig end den foregående.

Sneppeklire (*Limnodromus griseus*)
Iagttaget den 20. juli 1963 på en sandflade i Bovet (JOH.).

Stor Kobbersnepe (*Limosa limosa*)
I 1948 iagttaget 2 par ved V. Nyland midt i juli (JOH.). SV. WILLADSEN opgiver for 1958 fire par med unger. Enkelte truffet i juni, juli og august 1963 (JOH.).

- Lille Kobbersneppe (*Limosa lapponica*)
Meget talrig om foråret, mindre hyppig om efteråret. Fåtalig sommergæst.
- Mudderklire (*Tringa hypoleucos*)
Almindelig træk-gæst. Truffet om sommeren flere gange; ynglen ikke udelukket.
- Tinksméd (*Tringa glareola*)
Yngler afgjort, men ret fåtalig. Hyppigere i træktiderne.
- Svaleklire (*Tringa ochropus*)
Almindelig i træktiden om efteråret, sjældnere om foråret. Truffet om sommeren; mistanke om ynglen.
- Rødbben (*Tringa totanus*)
Talrig ynglefugl; almindelig træk-gæst. Sent om efteråret ses ofte ualmindelig store eksemplarer, øjensynlig den islandske form *robusta*. Iagttaget i den strenge vinter 1962/63 ved spildvandsudløbet ved Østerby.
- Sortklire (*Tringa erythropus*)
Ikke sjælden træk-gæst, træffes oftest i juli/august.
- Hvidklire (*Tringa nebularia*)
Almindelig træk-gæst, hyppigst i august/september.
- Islandsk Ryle (*Calidris canutus*)
Træk-gæst. Truffet i juli.
- Sortgrå Ryle (*Calidris maritima*)
Træk-gæst. Truffet i april/maj.
- Dværgryle (*Calidris minuta*)
Almindelig træk-gæst.
- Temmincksryle (*Calidris temminckii*)
Hyppigere noteret i træktiderne end den foregående.
- Almindelig Ryle (*Calidris alpina*)
Ikke sjælden ynglefugl. Talrig træk-gæst (formentlig den nordlige nominatform).
- Krumnæbbet Ryle (*Calidris ferruginea*)
Temmelig fåtalig træk-gæst. Oftest truffet enkeltvis.
- Sandløber (*Calidris alba*)
Som træk-gæst iagttaget sidst i juli, men kun enkelte.
- Kærløber (*Limicola falcinellus*)
Fåtalig træk-gæst, kun set enkeltvis.
- Brushane (*Philomachus pugnax*)
Forholdsvis fåtalig ynglefugl (tidligere var den hyppig). Træk-gæst.
- Klyde (*Recurvirostra avosetta*)
Ret talrig ynglefugl i kystområderne. Stærkt tiltagende. I august/september træffes ofte skarer på flere hundrede. [Thorshane og Odinshane endnu ikke med sikkerhed truffet på Læsø].
- Storkjove (*Stercorarius skua*)
JAN DYCK (D. O. F. T. 57 : 73) opgiver at have set den ved Læsø's SV-kyst d. 10. juli 1961.
- Almindelig Kjove (*Stercorarius parasiticus*)
Ikke sjælden træk- og sommergæst. Formodes at have ynglet i 1961 på Syren, og den 12. juni 1962 flyvefærdig unge set blive madet (medd. af H. REHBERG). Yngler på den svenske side af Kattegat.
- Lille Kjove (*Stercorarius longicaudus*)
Sjælden træk- og sommergæst. Set juli 1962 af G. SCHMIDT (Kiel) ved V. Nyland.
- Svartbag (*Larus marinus*)
Den store ynglekoloni på Knotten er i de senere år gået meget stærkt tilbage, efter at denne ø næsten er blevet landfast med Læsø. Men den breder sig på andre øer og revler. Stand- og strejffugl.

Sildemåge (*Larus fuscus*)

I nogle år har der ynglet op til 30 par på Knotten, nu kun nogle få par, også på Nordre Rønner. Et par holder til ved V. Nyland.

Sølvmåge (*Larus argentatus*)

Yngler på Knotten (ca. 40 par i 1963), Nordre Rønner (ca. 50 par i 1963) og spredt i forskellige kystområder. Stand- og strejffugl.

Stormmåge (*Larus canus*)

Yngler spredt over hele øen. På Nordre Rønner (1963) en Koloni på ca. 200 par. Træffes om vinteren.

Hættemåge (*Larus ridibundus*)

Langt den hyppigste ynglende måge. Mange mindre kolonier på øen og en større koloni (ca. 1500 par i 1963) på Nordre Rønner. Træffes om vinteren.

Dværgmåge (*Larus minutus*)

Iagttaget af BRIAN ZOBBE og J. H. POULSEN i april 1960 på havet nær Læsø („Feltornithologen“ 2 : 44).

Ride (*Rissa tridactyla*)

En lille koloni (45 par i 1963) er i de senere år opstået på Nordre Rønner. Om efteråret ikke sjældent ved Læsøs nordkyst.

Sandterne (*Gelochelidon nilotica*)

Sparsom ynglefugl, skiftende i antal og ynglesteder. I juni 1958 fandt Sv. WILLADSEN (*in litt.*) en koloni på 41 par på en lille bevokset sandø SW for Kringelrøn. I juli ofte fouragerende over det indre af Læsø.

Røvterne (*Hydroprogne caspia*)

Sv. WILLADSEN (*in litt.*) meddeler at have set den 2 gange i juni 1958 ved Hornfiskrøn og ved fyret på Syren. Efter ældre oplysninger (FABER, 1828) skal den have ynglet på Nordre Rønner.

Fjordterne (*Sterna hirundo*)

Ynglefugl på Læsø, men i langt mindre antal end Havternerne.

Havterne (*Sterna paradisaea*)

Ret almindelig ynglefugl og trækfugl.

Dværgtterne (*Sterna albifrons*)

Sparsom Ynglefugl. Træffes mest ved vest- og nordøstkysten, også på Knotten.

Splitterne (*Sterna sandvicensis*)

Ret almindelig ynglefugl. Ved nordkysten den hyppigste af ternerne. På Nordre Rønner i 1956 ca. 900 par (FL. GRAND *in litt.*), men i 1963 kun ca. 150 par.

Alk (*Alca torda*)

Vintergæst og strejffugl i farvandene omkring Læsø. Ikke sjældent døde fugle ved kysterne.

Søkonige (*Plutus alle*)

Fåtallig vintergæst på havet nær Læsø.

Lomvie (*Uria aalge*)

Vintergæst i farvandene ved Læsø.

Tejst (*Cepphus grylle*)

Tiltalende ynglefugl på Nordre Rønner, hvor der i 1962 og 1963 optales 150—200 par. I 1894 kun 15—20 par (OLSEN D. O. F. T. 1 : 41) i 1956 ca. 75 par (FL. GRAND *in litt.*). Enkelte par har i de senere år også ynglet i stenmolerne ved Vesterø og Østerby Havn. Strejfer hele året i farvandene.

Lunde (*Fratercula arctica*)

Iagttaget af fiskere om vinteren nord for Læsø.

Tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*)

Første gang ynglende ved Vesterø Skole i 1957; siden har den bredt sig over det meste af øen og er i Byrum ret hyppig. Flere gange set i Nordmarken og i Østerby, hvor den endnu ikke yngler.

Huldue (*Columba oenas*)

Fåtallig trækfugl. Enkelte individer følger med de store skarer Ringduer, der trækker over øen.

- Ringdue** (*Columba palumbus*)
Hyppig ynglefugl; talrig trækgæst, i nogle år i enorme mængder. Nogle få overvintrer (medd. af jægere).
- Gøg** (*Cuculus canorus*)
Ret almindelig ynglefugl og trækgæst.
- Sneugle** (*Nyctea scandiaca*)
Sjælden vintergæst. Et ekspl. skudt i marts 1927 (D. O. F. T. 26 : 59).
- Skovhornugle** (*Asio otus*)
Ikke sjælden ynglefugl i plantagerne; trækgæst.
- Mosehornugle** (*Asio flammeus*)
Ikke sjælden i træktiderne. Iagttaget midt i juni 1958 (Sv. WILLADSEN) og 1. juni 1963 (JOH.). Ynglebevis mangler.
- Perleugle** (*Aegolius funereus*)
Iagttaget efterår 1962 i „Mosen“ nær Østerby (medd. H. REHBERG).
- Natravn** (*Caprimulgus europaeus*)
Ret fåtallig ynglefugl og ret almindelig trækgæst.
- Mursejler** (*Apus apus*)
Træffes hele sommeren. Skal have ynglet i Vesterø Kirke 1958 (Sv. WILLADSEN). Hyppig i træktiderne.
- Isfugl** (*Alcedo ispida*)
Tilfældig gæst. Iagttaget ved Lundbækåen i sommeren 1961. Et dødt ekspl. fundet (medd. af overlærer R. RASMUSSEN, Byrum).
- Ellekrage** (*Coracias garrulus*)
Tilfældig gæst. Iagttaget i sommeren 1962 nær Vesterø (medd. af en jæger).
- Stor Flagspætte** (*Dendrocopos major*)
Ingen ynglebevis, men muligheder for ynglen. Sidst i august plejer invasionen fra Skandinavien at begynde, den var særlig stor i 1962, hvor spætterne blev truffet i store mængder over hele øen; de sidste forsvandt i løbet af april 1963.
- Lille Flagspætte** (*Dendrocopos minor*)
Tilfældig strejfgæst; næsten hvert efterår (sept./okt.) observeres nogle eksemplarer, således i „Mosen“ ved Østerby, hvor den har overnattet i stærekasserne (medd. H. REHBERG), og i statens plantage (medd. plantør LERHØJ).
- Sortspætte** (*Dryocopus martius*)
Tilfældig gæst; iagttaget af H. REHBERG i begyndelsen af okt. 1962 i „Mosen“ nær Østerby.
- Vendehals** (*Jynx torquilla*)
Regelmæssig trækgæst, især om foråret.
- Toplærke** (*Galerida cristata*)
Den 10. juli 1962 ikke sikkert iagttaget ved Vesterø af G. SCHMIDT (Kiel) (*in litt.*).
- Hedelærke** (*Lullula arborea*)
Øjensynligt fåtallig ynglefugl, da Sv. WILLADSEN i 1958 og G. SCHMIDT i 1962 har hørt og set den i yngletiden. Jeg har kun hørt den i træktiden.
- Sanglærke** (*Alauda arvensis*)
Vel den alleralmindeligste ynglefugl, overalt på markerne, hederne, „tundraerne“ og strandengene.
- Bjerglærke** (*Eremophila alpestris*)
Ikke sjælden trækgæst om foråret og efteråret.
- Landsvale** (*Hirundo rustica*)
Almindelig ynglefugl og trækgæst.
- Bysvale** (*Delichon urbica*)
Almindelig ynglefugl, men mindre talrig end den foregående og mere begrænset med hensyn til lokaliteterne.
- Digesvale** (*Riparia riparia*)
Ynglefugl, men forholdsvis fåtallig, da der ikke findes ret mange passende ynglebiotoper.
- Gråkrage** (*Corvus cornix*)
Hyppig ynglefugl, der også træffes om vinteren. Talrig trækgæst.

R å g e (*Corvus frugilegus*)

Træffes i træktiderne. Ynglen ikke konstateret.

A l l i k e (*Corvus monedula*)

Almindelig trækfugl. Enkelte par yngler. Således fundet den 11. maj 1963 en rede med æg i Byrum kirketårn (medd. Århus feltorn. ekskursion). I juni 1963 iagttaget ret livligt sommertræk over øen (JØH.).

H u s s k a d e (*Pica pica*)

Hyppig ynglefugl, der anretter megen skade blandt småfuglene. Om efteråret og vinter ofte i flokke.

N ø d d e k r i g e (*Nucifraga caryocatactes*)

Set og hørt 1961 om efteråret i Byrum (medd. H. REHBERG).

S k o v s k a d e (*Garrulus glandarius*)

Ikke sjældent ynglefugl og standfugl i løvskoven og plantagen.

M u s v i t (*Parus major*)

Almindelig yngle- og standfugl. Talrig trækgæst.

B l å m e j s e (*Parus caeruleus*)

Fåtallig ynglefugl, men hyppig i træktiden om foråret og efteråret, også vintergæst.

S o r t m e j s e (*Parus ater*)

Den hyppigste ynglende mejse i plantagerne. Stand- og strejffugl.

[Topmejsen ikke fundet på Læsø].

S u m p m e j s e (*Parus palustris*)

Endnu ikke konstateret som ynglefugl, men truffet flere gange om efteråret.

H a l e m e j s e (*Aegithalos caudatus*)

Sidst i november 1958 fouragerede 10—11 stk. på fuglebrættet (medd. H. REHBERG).

[Spætmejsen ikke fundet på Læsø].

T r æ l ø b e r (*Certhia familiaris*)

Fåtallig yngle- og standfugl. Yngler i „Mosen“ nær Østerby (medd. H. REHBERG).

V a n d s t æ r (*Cinclus cinclus*)

Sjældent vintergæst ved små vandløb, der ikke fryser til.

G æ r d e s m u t t e (*Troglodytes troglodytes*)

Temmelig fåtallig yngle- og standfugl.

M i s t e l d r o s s e l (*Turdus viscivorus*)

Ret hyppig trækgæst. Den 2. juni 1963 hørt sang i statens plantage nær kysten, men ingen ynglebevis.

S j a g g e r (*Turdus pilaris*)

Hyppig træk- og vintergæst.

S a n g d r o s s e l (*Turdus philomelos*)

Fåtallig ynglefugl i løvskoven og i plantagen. Almindelig trækgæst.

V i n d r o s s e l (*Turdus iliacus*)

Almindelig trækgæst, hyppig om efteråret.

R i n g d r o s s e l (*Turdus torquatus*)

Ikke sjældent trækgæst. Oftest om foråret, indtil midt i maj.

S o l s o r t (*Turdus merula*)

Almindelig ynglefugl og talrig trækgæst. Hos H. REHBERG i „Mosen“ nær Østerby i begyndelsen af september endnu unger i reden.

S t e n p i k k e r (*Oenanthe oenanthe*)

Fåtallig ynglefugl, fortrinsvis i stenbrudene. Talrig trækgæst.

B y n k e f u g l (*Saxicola rubetra*)

Almindelig ynglefugl og hyppig trækgæst.

R ø d s t j e r t (*Phoenicurus phoenicurus*)

Fåtallig ynglefugl, hyppig trækgæst.

Sort Rødstjert (*Phoenicurus ochruros*)

Sikker iagttagelse af en ♂ den 20. maj 1962 i Østerby Havn (HOLGER CHRISTIANSEN).

Nattergal (*Luscinia luscinia*)

Yngler sandsynligvis sjældent og uregelmæssigt i Byrum og Vesterø. Ofte truffet på forårstræk, således syngende sidst i maj 1963 i Nordmarken.

Blåhals (*Luscinia svecica*)

Sjælden trækgæst. Den 22. juni 1960 blev en ♀ set og ringmærket af dr. E. HALKJER (D. O. F. T. 57 : 123).

Rødhals (*Erithacus rubecula*)

Ikke sjælden som ynglefugl på passende lokaliteter, f. eks. „Skoven“. Som trækgæst optræder den i enorme mængder, især om foråret.

Kærsanger (*Acrocephalus palustris*)

Ret fåtallig ynglefugl i Nordmarken. Sv. WILLADSEN (*in litt.*) beretter om ynglen på Hornfiskrøn 1958.

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*)

Fåtallig, muligvis kun trækgæst. Iagttaget af A. NØRREVANG den 25. maj 1963 i „Kærene“ NV for Byrum.

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Almindelig ynglefugl overalt, hvor der findes siv og rør. Hyppig trækgæst.

Gulbug (*Hippolais icterina*)

Almindelig ynglefugl og trækgæst.

Munk (*Sylvia atricapilla*)

Ikke sjælden ynglefugl i haverne og i skoven. Trækgæst.

Havesanger (*Sylvia borin*)

Lidt hyppigere ynglefugl end Munken, på de samme biotoper. Almindelig trækgæst.

Høgesanger (*Sylvia nisoria*)

Fåtallig trækgæst. Ingen ynglebevis, men påstået af Sv. WILLADSEN i 1958 ved Vesterø Kirke (*in litt.*) og G. SCHMIDT (Kiel) i 1962 ved Holtemmen.

Tornsanger (*Sylvia communis*)

Den hyppigste sanger og en af de mest almindelige fugle på øen. Alle vegne, hvor der findes lidt buske eller krat, endda på Nordre Rønner og på Knotten.

Gærdesanger (*Sylvia curruca*)

Forholdsvis fåtallig ynglefugl i læplantninger og lignende.

Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*)

Talrig ynglefugl i krattene og skovene. Talrig på træk.

Gransanger (*Phylloscopus collybita*)

Øjensynlig kun trækgæst, da aldrig hørt i yngletiden.

Skovsanger (*Phylloscopus sibilatrix*)

Fåtallig ynglefugl i „Skoven“ (løvskoven N for Byrum).

Fuglekonge (*Regulus regulus*)

Hyppig om efteråret og vinteren. Ingen ynglebevis.

Grå Fluesnapper (*Muscicapa striata*)

Hyppig trækgæst om foråret og efteråret, men ikke fundet ynglende.

Broget Fluesnapper (*Muscicapa hypoleuca*)

Almindelig trækgæst. Den 21. juni 1963 iagttaget en ♀ i fyrreskoven nær Hals Kirkeruin, som øjensynlig havde rede i nærheden (medd. GISELA EBER, Essen).

Jernspurv (*Prunella modularis*)

Almindelig ynglefugl. Hyppigere i træktiderne.

Engpiber (*Anthus pratensis*)

Almindelig ynglefugl, dog i skiftende antal. I 1963 f. eks. ret fåtallig. Trækgæst i uhyre mængder.

Mærkpiber (*Anthus campestris*)
Fåttallig ynglefugl i klitterne nær kysten.
Trækgæst.

Skovpiber (*Anthus trivialis*)
Ikke sjælden ynglefugl i træbevokset terræn.

Skærpiber (*Anthus spinoletta*)
Almindelig ynglefugl på Nordre Rønner (ca. 20 par i 1965); også set og hørt på Knotten og ved Evbakken.

Hvid Vipstjert (*Motacilla alba*)
Ret almindelig ynglefugl. I træktiderne i store mængder.

Gul Vipstjert (*Motacilla flava*)
Meget fåttallig ynglefugl, (rede med 4 unger konstateret ved Danzigmand af H. REHBERG). Almindelig som trækgæst, mest den nordlige race *thunbergi*.

Silkehale (*Bombycilla garrulus*)
Invasionsfugl og almindelig vintergæst.

Stor Tornskade (*Lanius excubitor*)
Regelmæssig trækgæst om foråret og efteråret. Truffet om vinteren.

Rødrygget Tornskade (*Lanius collurio*)
Temmelig almindelig ynglefugl på passende biotoper. Rigelig i træktiderne.

Stær (*Sturnus vulgaris*)
Hyppig ynglefugl ved de fleste huse og gårde. Om efteråret i store skarer, især over „Rønnerne“.

Kærnebider (*Coccothraustes coccothraustes*)
Fåttallig træk- og vintergæst. Ynglen ikke konstateret, men Sv. WILLADSEN har set og hørt den i Byrum mellem den 10. og 20. juni 1958 (*in litt.*).

Grønirisk (*Chloris chloris*)
Temmelig almindelig ynglefugl og trækgæst. Oftest nær beboelserne.

Stillits (*Carduelis carduelis*)
Truffet om efteråret. Ynglen er mulig.

Grønsisken (*Carduelis spinus*)
Småflokke om efteråret og vinteren. Ynglen sandsynlig, da truffet i juni og juli.

Tornirisk (*Carduelis cannabina*)
Meget almindelig ynglefugl og trækgæst.

Bjergirisk (*Carduelis flavirostris*)
Om efteråret (fra oktober) og vinteren store flokke, mest i nærheden af kysterne i klitterne og på strandenge.

Gråsisken (*Carduelis flammea*)
Almindelig træk- og vintergæst, ofte i store flokke.

Dompap (*Pyrrhula pyrrhula*)
Ret almindelig træk- og vintergæst.

Lille Korsnæb (*Loxia curvirostra*)
Hyppig invasionsfugl og regelmæssig strejffugl. H. REHBERG har iagttaget unger, der blev fodret; ynglen er altså meget sandsynlig.

Stor Korsnæb (*Loxia pytyopsittacus*)
Fåttallig invasionsfugl og strejfgæst. Den 10. december 1962 nedlagt 2 ♂ og 2 ♀ i Nordmarken (JØH.).

Bogfinke (*Fringilla coelebs*)
Almindelig ynglefugl; trækgæst i store mængder.

Kvækerfinke (*Fringilla montifringilla*)
Hyppig og talrig træk- og vintergæst, ofte sammen med Bogfinker.

Bomlærke (*Emberiza calandra*)
Almindelig ynglefugl. Standfugl.

Gulspurv (*Emberiza citrinella*)
Næst Sanglærken den almindeligste ynglefugl. Standfugl.

H o r t u l a n (*Emberiza hortulana*)
Fåatallig trækgæst. Den 18. maj 1960 iagt-
taget af dr. E. HALKJER (D. O. F. T. 57 :
128).

R ø r s p u r v (*Emberiza schoeniclus*)
En af de hyppigste ynglende småfugle.
Talrig trækgæst.

L a p l a n d s v æ r l i n g (*Calcarius
lapponicus*)
Truffet om efteråret i mindre flokke ved
nordkysten.

S n e s p u r v (*Plectrophenax nivalis*)
Almindelig træk- og vintergæst. Tidligst
iagttaget den 18. september (1962), se-
nest i begyndelsen af maj.

G r å s p u r v (*Passer domesticus*)
Almindelig ved beboelsessteder. Strejfer
en del på øen.

S k o v s p u r v (*Passer montanus*)
Yngler fortrinsvis ved mere afsides ligger-
de gårde. Om efteråret (sept./okt.) livligt
træk i Nordmarken, ikke sjældent flokke
på 30—40 stk.

ENGLISH SUMMARY

Preliminary List of the Birds of the Island Læsø.

The island of Læsø is situated in the Kattegat between the northern part of Jutland and Sweden. Very few ornithologists have visited the island, and then only for short periods. Therefore, the bird fauna of Læsø is very little known, and literature on the subject is particularly sparse.

The author has made many visits to the island during the course of the last twelve years, often accompanied by Mr. HARRY MADSEN, Conservator of the Ornithological Department, Zoological Museum, Copenhagen. Most of the visitors to Læsø interested in ornithology have discussed their observations with the author, and he hopes they will continue to do so in future.

English translations of Danish usage:

ynglefulg = breeding bird
trækgæst = passage-migrant
vintergæst = winter-visitor
sommergæst = summer-visitor
tilfældig gæst = casual or accidental visitor

Grades of frequency:

almindelig = common
hyppig = frequent
talrig = numerous
fåatallig = scarce
regelmæssig = regular

Modtaget 19. september 1963

HANS JOHANSEN, Universitetslaboratoriet, Østerby, Læsø